Voorstel raad

Nummer
B.1
Portefeuillehouder
M. Versluis

Contact en vragen via
Technischevragen@hollandskroon.nl

Datum raadsvergadering	Datum B&W-besluit
2 november 2023	10 oktober 2023

Onderwerp
Programmabegroting 2024-2027

Kern van het voorstel
Vaststellen van de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027. Daarmee worden ook kredieten beschikbaar gesteld als toegelicht in het hoofdstuk Investeringsagenda. De kapitaallasten van deze kredieten zijn verwerkt in de begroting en meerjarenraming. Vóór 15 november wordt de vastgestelde begroting toegestuurd aan de provinciale toezichthouder.

Voorgesteld besluit
Het college van burgemeester en wethouder stelt de gemeenteraad voor: 1. de programmabegroting 2024 vast te stellen en het positief resultaat van € 1.324.092 toe te voegen aan de algemene reserve; 2. de baten 5% OZB verhoging 2024 ad € 613.484 toe te voegen aan de algemene reserve; 3. kennis te nemen van de meerjarenraming 2025 – 2027; 4. de kredieten vast te stellen voor een totaalbedrag van € 26 miljoen, te goedkeuren zoals genoemd en toegelicht in het hoofdstuk ‘Investeringen 2024-2027’.

Wettelijke grondslag
Gemeentewet art. 189 en verder Besluit Begroting en Verantwoording Financiële verordening gemeente Hollands Kroon 2023 Algemene wet bestuursrecht

De gemeenteraad besluit:
Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 2 november 2023. Griffier Voorzitter

Aanleiding
Elk jaar wordt een begroting vastgesteld voor het volgende jaar, waarin de uitgangspunten en keuzes uit de kadernota zijn verwerkt. De meerjarige effecten zijn meegenomen in de meerjarenraming. Mét de vaststelling van de begroting worden ook de kredieten gevoteerd zoals die zijn genoemd en toegelicht in het hoofdstuk Investeringsagenda.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect
- conform de Gemeentewet de begroting 2024 tijdig vaststellen; - het realiseren van de ambities uit het coalitieakkoord.

Motivering per voorgesteld besluit
Besluit 1 en 2. Vaststellen Programmabegroting 2024 en baten OZB Jaarlijks wordt een Programmabegroting opgemaakt door het college. Aan de hand van autonome ontwikkelingen, het coalitieakkoord en de Kadernota 2024. Uiteraard wordt hierbij rekening gehouden met de financiële mogelijkheden. Die worden begrensd door de inkomsten van het Rijk (Algemene Uitkering), de opbrengsten van onze lokale belastingen en overige inkomsten. Voor 2024 (en 2025) wordt een sluitende begroting gepresenteerd door met name het hogere accres van het gemeentefonds in deze jaren. De Programmabegroting kent een indeling naar (door de raad vastgestelde) programma's en nieuw dit jaar naar begroting op clusterniveau. Per programma wordt inzicht gegeven in de beoogde maatschappelijke effecten uitgedrukt in indicatoren, de activiteiten waarmee gestreefd wordt de effecten te bereiken en de baten en lasten van de programma's. Daarnaast is in het hoofdstuk paragrafen voor het eerst de verplichte Paragraaf Wet open overheid (Woo) opgenomen. Het geraamde begrotingssaldo 2024 bedraagt € 1.324.092 positief. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Daarnaast wordt voorgesteld om de baten 5% OZB verhoging 2024 ad € 613.484 toe te voegen aan de algemene reserve.

Na verwerking van het begroot resultaat 2024 in de algemene reserve ziet de programmabegroting als volgt uit:

Totaal alle programma's (saldo baten en lasten)	
Saldo per programma	**2024**
Bedrijvigheid	€ 925.832
Dienstverlening	-€ 64.075.248
Leefbaarheid	€ 13.223.585
Vitaliteit	€ 49.925.831
Begrotingssaldo	***€ 0***

Besluit 2. Kennisnemen van meerjarenraming 2025-2027

In tegenstelling tot voorgaande jaren ziet de financiële toekomst er somber uit. Voornaamste oorzaak is een herijking van het Gemeentefonds waardoor de Algemene Uitkering vanaf 2026 aanzienlijk lager uitvalt. Er is dus steeds minder geld beschikbaar vanuit het Rijk. Hierdoor hebben we over de jaren 2026-2027 een structureel begrotingstekort. De ontwikkelingen vragen om afgewogen keuzes over wat we wel, niet of anders doen en scenario's uitwerken in onze Kadernota 2025 over hoe om te gaan met het structurele tekort in de jaren 2026 en verder.

De VNG adviseert om (nog) geen draconische maatregelen te nemen om de tekorten vanaf 2026 op te vangen. Gedachte hierachter is te laten zien met welk financieel gat de meeste gemeenten worden geconfronteerd en zo de minister te bewegen hierin een handreiking te doen. Ook de provincie onderschrijft vooralsnog deze lijn.

De saldi over de jaren 2025 – 2027 bedragen respectievelijk:

Totaal alle programma's (saldo baten en lasten)			
Saldo per programma	**2025**	**2026**	**2027**
Bedrijvigheid	€ 600.177	€ 600.177	€ 600.177
Dienstverlening	-€ 64.556.603	-€ 59.497.531	-€ 60.975.531
Leefbaarheid	€ 13.590.805	€ 13.408.829	€ 12.918.342
Vitaliteit	€ 50.365.621	€ 51.650.312	€ 52.834.230
Begrotingssaldo	***€ 0***	***€ 6.161.787***	***€ 5.377.218***

Besluit 3. Kredieten 2024 vast te stellen voor een totaalbedrag van € 26 miljoen

Het totaalbedrag van de kredieten bestaat uit twee onderdelen: bestedingen van in eerdere jaren vastgestelde kredieten en nieuwe kredieten die naar verwachting in 2024 in uitvoering gaan.
In de Programmabegroting 2024 en de meerjarenraming zijn de kapitaallasten verwerkt over de investeringskredieten die u terugvindt in het hoofdstuk Investeringen 2024-2027.
Wordt de begroting ongewijzigd vastgesteld, dan zijn daarmee ook deze kredieten gevoteerd. Het is de bevoegdheid van de raad hiermee akkoord te gaan, ze te wijzigen of te besluiten tot een andere planning.
Het gaat om de volgende bedragen:

€ 15.120.000 – Bestedingen kredieten jaarschijf 2024 van eerder vastgesteld door de raad;

€ 10.916.000 – Bestedingen nieuw aangemelde investeringskredieten ingaande 2024.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)
Als de programmabegroting niet voor 15 november wordt vastgesteld, voldoet de gemeente niet aan haar verplichtingen om uiterlijk 15 november de Programmabegroting in te dienen bij de toezichthouder (de provincie).

Alternatieven (incl. argumenten)
Betreft een wettelijke verplichting waarvoor geen alternatieven openstaan.

Financiële gevolgen	
Kosten/opbrengsten	Kosten en opbrengsten houden elkaar in evenwicht door een toevoeging van het positief saldo aan de algemene reserve.
Dekking binnen begroting	Programma: niet van toepassing Cluster: niet van toepassing
Geen dekking binnen begroting	Dekkingsvoorstel: -
Fiscale gevolgen	Niet van toepassing
Toelichting: Zie Programmabegroting 2024	

Communicatie
Er volgt een nieuwsbericht met een publieksvriendelijke versie van de begroting

Bijlagen
1. Programmabegroting 2024-2027